

EDUSKUNNAN VASTAUS 141/2008 vp

Hallituksen esitys laeiksi kuluttajaneuvonnasta sekä Kuluttajavirastosta annetun lain 1 §:n ja Ahvenanmaan itsehallintolain 30 §:n muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi kuluttajaneuvonnasta sekä Kuluttajavirastosta annetun lain 1 §:n ja Ahvenanmaan itsehallintolain 30 §:n muuttamisesta (HE 54/2008 vp).

Valiokuntakäsittely

Talousvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (TaVM 17/2008 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki kuluttajaneuvonnasta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Kuluttajaneuvonnan sisältö

Kuluttajaneuvonnassa:

1) annetaan kuluttajille ja elinkeinonharjoittajille tietoja ja neuvontaa kuluttajalle merkittävistä asioista sekä kuluttajan oikeudellisesta asemasta;

2) avustetaan kuluttajaa yksittäisessä elinkeinonharjoittajan ja kuluttajan välisessä ristiriitatilanteessa selvittämällä asiaa ja pyrkimällä sovintoratkaisuun sekä ohjataan kuluttaja tarvittaessa asianmukaiseen oikeussuojaa antavaan toimielimeen;

3) osallistutaan kulutushyödykkeiden hintojen, laadun, markkinoinnin ja sopimusehtojen seurantaan; sekä

4) avustetaan pyynnöstä muita kuluttajaviranomaisia.

2 §

Kuluttajaneuvonnan järjestäminen

Kuluttajaneuvonnan yleinen johto, ohjaus ja valvonta kuuluvat Kuluttajavirastolle.

Kuluttajaneuvonta on maistraatin tehtävä. Ahvenanmaan maakuntaa lukuun ottamatta kuluttajaneuvonta voidaan valtiovarainministeriön asetuksella määrätä tiettyjen maistraattien tehtäväksi, jos se palveluiden järjestämisen kannalta on tarkoituksenmukaista eikä vaaranna palveluiden alueellista saatavuutta.

Maistraatti voi myös ostaa kuluttajaneuvontapalveluja tehtävän hoitamiseen sopivalta palvelun tuottajalta. Kuluttajaneuvontapalveluja tarjoavan palvelun tuottajan ja sen henkilökunnan on tässä tehtävässään noudatettava hallintolakia (434/2003), kielilakia (423/2003), saamen kielilakia (1086/2003) sekä viranomaisen toiminnan

julkisuudesta annettua lakia (621/1999). Kuluttajaneuvontaa antavaan henkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

3 §

Sopimus kuluttajaneuvontapalveluiden tuottamisesta

Ostaessaan kuluttajaneuvontapalveluja maistraatin on tehtävä 2 §:n 3 momentissa tarkoitetun palvelun tuottajan kanssa sopimus kuluttajaneuvontapalvelujen tuottamisesta. Sopimus voidaan tehdä määräajaksi tai toistaiseksi. Sopimuksen irtisanomisaikaa ei voida sopia kahta vuotta lyhyemmäksi.

Sopimusta koskeva riita käsitellään hallinto-riita-asiana hallinto-oikeudessa siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

4 §

Kuluttajaneuvontaan oikeutetut

Kuluttajaneuvontaa annetaan ensisijaisesti kuluttajan asemassa olevalle henkilölle, jolla on kotikunta Suomessa taikka koti- tai asuinpaikka toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa. Kuluttajaneuvontaa voi saada mistä tahansa neuvontaa antavasta maistraatista.

5 §

Kelpoisuusvaatimukset

Kuluttajaneuvontaa antavalla henkilöllä tulee olla tehtävään soveltuva korkeakoulututkinto sekä sellainen taito ja kokemus, jota tehtävän asianmukainen hoitaminen edellyttää.

Tarkempia säännöksiä kelpoisuusvaatimuksista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

6 §

Kuluttajaneuvonnasta perittävät maksut

Kuluttajaneuvonta on maksutonta.

Maistraatti voi kuitenkin periä maksun erityiskustannuksia aiheuttavista suoritteista. Tällaisesta suoritteesta peritään maksu siten kuin valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädetään.

7 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä tammikuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan kuluttajaneuvonnan järjestämisestä kunnassa 31 päivänä tammikuuta 1992 annettu laki (72/1992) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

8 §

Siirtymäsäännökset

1. Kuluttajaneuvojalla vireillä olevat asiat on tämän lain voimaan tullessa siirrettävä maistraatille tai tämän lain mukaiselle muulle palvelun tuottajalle.

2. Täytettäessä ensi kerran kuluttajaneuvojien ja avustavan henkilökunnan virkoja maistraateissa virat voidaan täyttää haettavaksi julistamatta. Vakinainen viranhaltija, joka on otettu ennen 1 päivänä huhtikuuta 2008 perustettuun virkaan ja joka tämän lain voimaan tullessa toimi päätoimisesti kuluttajaneuvonnan tehtävissä, nimitetään suostumuksellaan 5 §:ssä säädettyjen kelpoisuusvaatimusten estämättä samalla työssäkäyntialueella perustettavaan maistraatin virkaan. Suostumuksellaan hänet voidaan myös nimittää toiselle työssäkäyntialueelle perustettavaan maistraatin virkaan. Päätoimisella viralla tarkoitetaan tässä virkaa, jossa kuluttajaneuvontaan käytetyn työajan osuus on tässä momentissa aiemmin mainittuna ajankohtana ollut vähin-

tään 70 prosenttia täydestä työajasta. Mitä edellä on säädetty virasta ja viranhaltijasta, koskee myös työsopimussuhteista tehtävää ja työntekijää. Määrääjäksi kuluttajaneuvontaan otetut henkilöt nimitetään maistraatin palvelukseen vastaavaksi määrääjäksi. Tässä momentissa tarkoitusta nimittämistä päättää Kuluttajavirasto.

3. Edellä 2 momentissa tarkoitettulla tavalla valtiolle siirtyvän henkilöstön palvelussuhteen ehdot, mukaan lukien palkkauksen perusteet, määräytyvät valtiolla voimassa olevien virkaehtosopimusten perusteella. Kunnallisten virka- ja työehtosopimusten soveltaminen siirtyvään henkilöstöön lakkaa siirtymähetkellä. Siirtyvä henkilö säilyttää siirtymähetkellä euromääräisen palkkansa.

4. Jos henkilöllä maistraatin virkaan nimittämisen hetkellä on oikeus kunnallisen eläkelain muuttamisesta annetun lain (713/2004) voimaantulosäännöksen 19 momentissa tarkoitettuun lisäeläkeosuuteen, tämä oikeus säilyy, jos valtion eläkelain (1295/2006) alainen palvelus jatkuu välittömästi siirtämisestä lukien valtion eläkelain voimaannpanosta annetun lain (1296/2006) 3 §:n 3 momentissa säädetyllä tavalla yhdenjaksoisesti mainitun kunnallisen eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 17 momentissa tarkoitettuun henki-

lökohtaiseen vanhuuseläkeikään saakka tai henkilö tulee palvelussuhteen jatkuessa työkyvyttömäksi.

5. Sen estämättä, mitä julkisista hankinnoista annetussa laissa (348/2007) säädetään, 3 §:ssä tarkoitettu sopimus palvelun tuottamisesta voidaan tehdä tarjouskilpailua järjestämättä, jos sopimus tehdään vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta sellaisen palveluntuottajan kanssa, joka tämän lain voimaan tullessa tuotti kuluttajaneuvontapalveluita.

6. Kunta tai kuntayhtymä on maistraatin vaatimuksesta velvollinen korvauksetta luovuttamaan omistamansa kalusteet, laitteet, atk-ohjelmat ja muun viranomaisen toiminnan kannalta tarpeellisen irtaimiston maistraatille, jos niitä on käytetty yksinomaan kuluttajaneuvontapalveluiden tuottamiseen. Lisäksi palveluntuottaja on velvollinen luovuttamaan kohtuullista korvausta vastaan käyttöoikeuden kolmen vuoden ajaksi tämän lain voimaantulosta maistraatille sellaisiin toimistotiloihin ja tietoliikenneyhteyksiin, joita on käytetty yksinomaan kuluttajaneuvontapalveluiden tuottamiseen. Vaatimus omistus- ja käyttöoikeuden luovuttamisesta voidaan esittää jo ennen tämän lain voimaantuloa sen jälkeen, kun tämä laki on vahvistettu, ja viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2008.

Laki

Kuluttajavirastosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Kuluttajavirastosta 18 päivänä joulukuuta 1998 annetun lain (1056/1998) 1 §:n 2 ja 4 momentti, sellaisena kuin niistä on 1 §:n 4 momentti laissa 715/2000, seuraavasti:

1 §

Tehtävät

Kuluttajavirasto edistää ja toteuttaa kuluttajavali-
 listusta ja -kasvatusta, tekee kuluttajakysy-

myksiin liittyviä selvityksiä ja vertailuja sekä esityksiä ja aloitteita kuluttajansuojan ja kuluttajapolitiikan kehittämiseksi samoin kuin suorittaa muut sille säädetyt ja määrätyt tehtävät. Kuluttaja-asiamiehelle kuuluvista lainsäädännön

valvontatehtävistä on lisäksi voimassa, mitä niistä erikseen säädetään.

Kuluttajaviraston tehtävistä talous- ja velkaneuvonnan sekä kuluttajaneuvonnan järjestämisessä säädetään erikseen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

Laki

Ahvenanmaan itsehallintolain 30 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty perustuslain 73 §:ssä säädetyllä tavalla, sekä Ahvenanmaan maakuntapäivien päätöksen mukaisesti, joka on tehty 16 päivänä elokuuta 1991 annetun Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 69 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla, *muutetaan* Ahvenanmaan itsehallintolain 30 §:n 11 kohta seuraavasti:

30 §

Toimivalta ja menettely hallintoasioissa

Hallinnosta valtakunnan lainsäädäntövallan piiriin kuuluvissa asioissa huolehtivat valtakunnan viranomaiset noudattaen seuraavaa:

11) kuluttajaneuvontaa koskevan lainsäädännön mukaan maistraatille kuuluvista tehtävistä maakunnassa huolehtivat maakunnan viranomaiset maakunnan ja valtion välisen sopimuksen mukaisesti;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

Helsingissä 18 päivänä marraskuuta 2008